

Endovaskulárna metóda vytvorenia arteriovenóznei fistuly

Katarína Tokarčíková¹, Ján Tokarčík¹, Tibor Varga ml.², Ondrej Zahornacký³

¹IV. interná klinika UPJŠ LF a UNLP, Košice, Slovenská republika

²Bethesda Medical Pro, s. r. o. – Súkromná interná ambulancia, Kráľovský Chlmec

³Klinika infektológie a cestovnej medicíny UPJŠ LF a UNLP, Košice

Arteriovenózne fistuly sú považované za preferovaný cievny prístup pre pacientov s potrebou dlhodobej hemodialýzy. Ich vynikajúca priechodnosť spolu s nízkou mierou infekcií a reintervencií v porovnaní s centrálnymi venóznymi katétami a arteriovenóznymi graftmi z nich robí ideálnu voľbu prístupu pre mnoho pacientov s terminálnym renálnym zlyhaním. Tradičná metóda vytvárania arteriovenózných fistúl je chirurgická. Vývojom dvoch systémov – WavelinQ™ (Becton, Dickinson and Company; Franklin Lakes, NJ) a Ellipsys® (Medtronic, Minneapolis, MN) vznikla minimálne invazívna endovaskulárna metóda vytvárania arteriovenózných fistúl. Vzhľadom na fakt, že ide o metódu, s ktorou v porovnaní s chirurgickou metódou nie je veľa skúseností, a tiež vzhľadom na jej finančnú náročnosť, nie je metódou prvej voľby, ale metódou ďalšej voľby. Doterajšie skúsenosti ukazujú, že endovaskulárne vytvorené arteriovenózne fistuly sú asociované s dobrou mierou maturácie, nízkou mierou reintervencie, vysokou mierou primárnej a sekundárnej priechodnosti a nízkou mierou primárneho zlyhania. Ich výhodou je jednoduchosť ich použitia, možnosť ich vytvorenia bez potreby celkovej anestézie a neprítomnosť jaziev po výkone.

Kľúčové slová: arteriovenózna fistula, Ellipsys®, endovaskulárne vytvorená arteriovenózna fistula, chirurgicky vytvorená arteriovenózna fistula, WavelinQ™.

Endovascular method of arteriovenous fistula creation

Arteriovenous fistulas are considered the preferred vascular access for patients requiring long-term hemodialysis. Their excellent patency, combined with low rates of infection and reintervention compared to central venous catheters and arteriovenous grafts, makes them the ideal access option for many patients with end-stage renal failure. The traditional method of creating arteriovenous fistulas is surgical. The development of two systems – WavelinQ™ (Becton, Dickinson and Company; Franklin Lakes, NJ) and Ellipsys® (Medtronic, Minneapolis, MN) – has led to a minimally invasive endovascular method of creating arteriovenous fistulas. Given the fact that this is a method with which there is not much experience compared to the surgical method, and also considering its financial demands, it is not a first-choice method, but a secondary option. Experience to date shows that endovascularly created arteriovenous fistulas are associated with a good maturation rate, low reintervention rate, high primary and secondary patency rates, and low primary failure rate. Their advantages include ease of use, the possibility of creation without the need of total anesthesia, and the absence of scars after the procedure.

Key words: arteriovenous fistula, Ellipsys®, endovascularly created arteriovenous fistula, surgically created arteriovenous fistula, WavelinQ™.

Úvod

Prevalencia terminálneho zlyhania obličiek narastá. Prevažná väčšina pacientov s terminálnym zlyhaním obličiek podstupuje hemodialýzu,

celosvetovo je to vyše 2 miliónov pacientov. Menšia časť pacientov podstupuje peritoneálnu dialýzu alebo transplantáciu obličky (1). Možnosti hemodialyzačných prístupov zahŕňajú centrálny venózny

MUDr. Katarína Tokarčíková, PhD.
IV. interná klinika UPJŠ LF a UNLP, Košice
katarina.demkova@upjs.sk

Cit. zkr: Vnitř Lék. 2025;71(7):E7-E12
Článek přijat redakci: 7. 8. 2025
Článek přijat po recenzích: 7. 10. 2025

www.casopisvnitřilekarstvi.cz

Vnitř Lék. 2025;71(7):E7-E12 - VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ

PLNÁ VERZE ČLÁNKU → <https://doi.org/10.36290/vnl.2025.085>
POUZE PRO PŘEDPLATITELE VNITŘNÍHO LÉKAŘSTVÍ

